

Sektori i Skeletkurrikulave dhe Standardeve të Trajnimit të Mësuesve të AFP

PROGRAMI I KURSIT

“VËZHgues NË FURrat e UZINAVE TË PËRPUNIMIT TË MINERALIT”

(Kodi: PK-X-2-15)

Tiranë, Qershor 2015

PROGRAMI I KURSIT

“ VËZHgues NË FURrat E UZINAVE TË PËRPUNIMIT TË MINERALIT”

(PK-X-2-15)

I. Profili Profesional i Vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit

a) Karakteristikat e Vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit

Vëzhguesi në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit do të jetë i aftë të kryejë **detyra** profesionale në repartin e përpunimit të materialeve dhe shkrirjes në uzina apo fabrika të posaçme, duke punuar ngushtësisht me operatorin dhe pjesën tjetër të punonjësve. Ai është përgjegjës për monitorimin dhe garantimin e parametrave të proceseve të punës gjatë përpunimit dhe shkrirjes së materialeve. Ai i'u përgjigjet sinjaleve të alarmit, duke ndërmarrë veprimet e duhura korrigjuese, si dhe manovron për sigurimin e parametrave teknik të procesit të shkrirjes e të derdhjes së materialit në përputhje me standardet e duhura. Në raste të veçanta, ai mund të kryejë izolimin apo ndalimin e proceseve të punës për të garantuar operacione të sigurt dhe efikase.

Për realizimin me sukses të këtyre detyrave, vëzhguesi në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit duhet që të zotërojë **njohuri** profesionale që kanë të bëjnë me konceptet bazë të metalurgjisë, proceset dhe organizimin e punës në metalurgji, rregullat e sigurisë së punës në metalurgji, dokumentacionin e operimeve të kontrollit të panelit, veglat pajisjet dhe makineritë që përdoren në metalurgji për përpunimin e metaleve dhe aktivitete që kryhen në furrë, etj.

Suksesi i vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit në këtë profesion është i lidhur ngushtë dhe me **sjellje** (qëndrime) të tilla si: përgjegjshmëria e lartë, mospërdorimi i pijeve alkoolike, gjakftohtësia, kujdesi, shkathtësia, përqendrimi, korrektësia, durueshmëria, disiplina etj., sjellje që e ndihmojnë atë të plotësojë kërkesat dhe përballojë vështirësitë e punës.

b) Mundësitë e punësimit dhe karriera profesionale e Vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit.

Profesioni i Vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit është i lidhur ngushtë me punimet që kryhen në repartin e përpunimit të materialeve në metalurgji. Ai mund të punësohet në uzina apo fabrika të përpunimit të materialeve në funksione dhe pozicione pune që kanë të bëjnë me punimet e kontrollit të panelit

Vëzhguesi në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit mund të hyjë fillimisht në profesion si ndihmës punëtor. Me përvojë pune dhe me kualifikim shtesë mund të përparojë profesionalisht në nivelin e punëtorit të kualifikuar si përgjegjës turni dhe me pas si përgjegjës reparti. Më pas nëpërmjet kualifikimit të mëtejshëm në shkollat profesionale dhe teknike apo trajnimit nëpërmjet punës, një vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit mund të ndërmarrë disa funksione mbikëqyrëse duke ngritur shkallët e karrierës në përgjegjës turni apo nivel teknologu. Ndjekja e shkollës së lartë, çon në diplomimin e specialistëve të këtij profesioni në nivelin e inxhinierit të metalurgjisë.

II. Kompetencat që fitojnë kursantët në përfundim të Kursit për Vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit

Në përfundim të Kursit për Vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit, kursantët do të jenë të aftë të:

- përdorin dhe interpretojnë dokumentacionin e punimeve në repart.
- bëjnë organizimin e vogël të punës dhe mbikqyrjen e grupit që drejtojnë.
- zbatojnë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit në repart.
- zbatojnë rregullat e sigurimit teknik dhe masat e sigurisë në raste emergjente në punë.
- përdorin dhe mirëmbajnë mjetet dhe mjedisin e punës.
- kryejnë kontrollin fillestar të parametrave kryesorë të furrës.
- mbajnë evidenca për kontrollet e kryera.
- Punojnë bashkarisht me opretatorin për marrjen e vendimeve.

III. Kërkesat e pranimit në Kursin për Vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit

Pjesëmarrësit në Kursin për Vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit duhet të kenë përfunduar një arsim të mesëm, ku do të preferohej ai profesional, të jenë të aftë fizikisht e mendërisht dhe të kenë përvojë pune si punëtorë në repartet e përpunimit të materialeve.

IV. Kohëzgjatja e Kursit për Vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit

Kursi ka një kohëzgjatje prej 300 orësh mësimore, ku 1 orë mësimore = 45 minuta

V. Modulet e Kursit për Vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit

Nr	Titulli i Modullit	Kodi	Kohëzgjatja	Rezultatet Mësimore
1	Hyrje në profesionin e “Vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit” Kanë ndryshuar vetëm orët	MK-29-021-15	70 orë mësimore Rekomandohet: 80% Teori 10% Praktikë 10% Vlerësime	1. Kursanti tregon veçoritë e profesionit të operatorit të kontrollit të panelit. 2. Kursanti përshkruan konceptet bazë të metalurgjisë. 3. Kursanti përshkruan konceptet bazë që lidhen me mirëfeksionimin e furrës, pajisjeve dhe makinerive. 4. Kursanti përshkruan mjedisin, mjetet dhe aparaturat e panelit qendror. 5. Kursanti përshkruan rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit në sektorin përkatës.
2	Kontrolli i përgjithshëm i punës	MK-29-022-15	70 orë mësimore Rekomandohet: 80% Teori 10% Praktikë 10% Vlerësime	1. Kontrolli vizual i furrës 2. Kontrolli i mjeteve dhe pajisjeve të punës
3	Ndjekja e mbarëvajtjes së proceseve teknologjike	MK-29-023-15	160 orë mësimore Rekomandohet: 5 % Teori 85% Praktikë 10% Vlerësime	1. Ngarkimi i furrës me lëndët e para 2. Ndjekja e procesit të shkrirjes 3. Ndjekja e procesit të derdhjes

VI. Vlerësimi dhe Çertifikimi

Kursantët vlerësohen nga instruktoret e Kursit për të gjitha Rezultatet Mësimore që përmbajnë të gjitha Modulet e Kursit dhe nëse vlerësohen pozitivisht, futen në Provimin përfundimtar teoriko-praktik.

Nëse vlerësohen pozitivisht edhe në Provimin përfundimtar teoriko-praktik, kursantët fitojnë Çertifikatën përkatëse që njihet nga MMSR.

VII. Përshkruesit e Moduleve të Kursit për Vëzhgues në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit.

1. Moduli “Hyrje në profesionin e vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit”

<i>PËRSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kodi	HYRJE NË PROFESIONIN E VËZHguesIT NË FURRAT E UZINAVE TË PËRPUNIMIT TË MINERALIT	MK-29-021-15
Qëllimi i modulit	Një modul që i njeh kursantët me (a) veçoritë e punimeve në përpunimin e materialeve, (b) konceptet e parimet bazë ku mbështetet puna e operatorit të kontrollit të panelit, (c) konceptet bazë që lidhen me mirëfuksionimin e furrës, pajisjeve dhe makinerive, (ç) përshkrimin e mjedisit, mjetet e aparaturat e panelit qendror, si dhe (d) rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit në repartet e punës së përpunimit të metaleve.	
Kohëzgjatja e modulit	70 orë mësimore Rekomandohet: 80% Teori; 10% Praktikë; 10% Vlerësime	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Kursantët duhet të kenë përfunduar arsimin e mesëm dhe të kenë punuar si punëtorë të përpunimit të materialeve.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Kursanti tregon veçoritë e profesionit të vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit. Përmbajtja: - Detyrat dhe veprimtaritë kryesore të punës së vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit. - Mundësitë e punësimit të vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit. - Mjedisi dhe kushtet e punës së vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit. - Organizimi i vogël i punës në repartin/sektorin përkatës. - Kërkesat profesionale të vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit. - Karriera profesionale e vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit. Instrumentet e vlerësimit: - Pyetje përgjigje me gojë. Kriteret e vlerësimit: Kursanti duhet të jetë i aftë: - të përshkruajë detyrat dhe veprimtaritë kryesore të vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit; - të tregojë mundësitë e punësimit të vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit; - të përshkruajë mjedisin dhe kushtet e punës së vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit; - të analizojë organizimin e vogël punës në repartin përkatës;	

-
- të tregojë kërkesat profesionale për vëzhguesin në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit;
 - të theksojë shkallët e karrierës profesionale të vëzhguesit në furrat e uzinave të përpunimit të mineralit.

RM 2 Kursanti përshkruan konceptet bazë të metalurgjisë.

Përmbajtja:

- Rëndësia e përpunimit të materialeve.
- Përbërja kimike e materialeve.
- Llojet e materialeve të ngarkesës së furrës.
- Njohuri bazë të analizave kimike të materialeve që do të shkrihen dhe produkteve.
- Llojet e pajisjeve dhe makineritë që përdoren gjatë përpunimit të materialeve..
- Ndërtimi dhe funksionimi i përgjithshëm i furrës.
- Procesi teknologjik i shkrirjes.
- Përgatitja e materialeve dhe dozimi i tyre.
- Parametrat kryesorë teknik të transformatorit (fuqia, rryma, shkallët e punës, tensioni etj).
- Treguesit kryesorë të procesit teknologjik normal të shkrirjes në furrat përkatëse.
- Shkeljet kryesore të funksionimit normal të furrës.
- Procesi i derdhjes së materilave të shkrira nga furra.
- Llojet dhe funksionimi i elektrodave (vetpjekëse të mbushura dhe të gatshme).
- Zgjatja e elektrodave dhe eliminimi i avarive në to.

Instrumentet e vlerësimit:

- Pyetje - përgjigje me gojë.
- Pyetje - përgjigje me shkrim.

Kriteret e vlerësimit:

Kursanti duhet të jetë i aftë :

- të përshkruajë objektin e metalurgjisë;
- të theksojë rëndësinë e përpunimit të materialeve në vendin tonë;
- të përshkruajë përbërjen kimike e materialeve bazë dhe ndihmëse;
- të përshkruajë llojet e materialeve të ngarkesës së furrës;
- të përshkruajë rëndësinë e kryerjes së analizave kimike të materialeve që do të shkrihen dhe produkteve;
- të tregojë llojet dhe funksionin e pajisjeve dhe makinerive që përdoren gjatë procesit të përpunimit të materialeve;
- të tregojë ndërtimin dhe funksionimin e përgjithshëm të furrës;
- të përshkruajë se si ndodh procesi teknologjik i shkrirjes së materialeve;
- të përshkruajë se si përgatiten materialet dhe se si bëhet dozimi i tyre;
- të përshkruajë parametrat kryesorë teknik të transformatorit (fuqia, rryma, shkallët e punës, tensioni etj);

- të përshkruajë treguesit kryesorë të procesit teknologjik normal të shkrirjes së materialeve;
- të analizojë anomalitë kryesore që ndikojnë negativisht në funksionimin normal të procesit të shkrirjes në furrë;
- të përshkruajë procesin e derdhjes së materialeve të shkrira;
- të përshkruajë llojet dhe funksionimin e elektrodave: vetpjekëse të mbushura dhe të gatshme;
- të përshkruajë se si realizohet zgjatja e elektrodave dhe si eliminohen avaritë e ndryshme në to;

RM 3 Kursanti përshkruan konceptet bazë që lidhen me mirëfuksionimin e furrës, pajisjeve dhe makinerive.

Përmbajtja:

- Bazat e mekanikës që lidhen me mirëfuksionimin e furrës, pajisjeve dhe makinerive.
- Llojet e avarive për shkaqe mekanike.
- Bazat e elektrikës që lidhen me mirëfuksionimin e furrës, pajisjeve dhe makinerive.
- Llojet e avarive të furrës për shkaqe elektrike.
- Njohuri të përgjithshme për sistemin e ujit.
- Njohuri të përgjithshme për sistemin e vajit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Pyetje - përgjigje me gojë.
- Pyetje - përgjigje me shkrim.

Kriteret e vlerësimit:

Kursanti duhet të jetë i aftë:

- të përshkruajë bazët e mekanikës lidhur me mirëfuksionimin e furrës, pajisjeve dhe makinerive;
- të tregojë cilat janë llojet e avarive të furrës për shkaqe mekanike;
- të përshkruajë bazat e elektrikës në lidhje me mirëfuksionimin e furrës, pajisjeve dhe makinerive;
- të tregojë cilat janë llojet e avarive të furrës për shkaqe elektrike;
- të përshkruajë se si funksionon sistemi i ujit në sektorin përkatës;
- të përshkruajë se si funksionon sistemi i vajit në sektorin përkatës;

RM 4 Kursanti përshkruan mjedisin, mjetet dhe aparaturat e panelit qendror.

Përmbajtja:

- Mjedisi dhe kushtet e punës në panel.
- Rëndësia, llojet e pajisjeve mbrojtëse individuale.
- Dëmet që shkaktohen nga mospërdorimi i pajisjeve mbrojtëse individuale.
- Funksionimi i aparaturave në panelin qendror.
- Sinjalizuesit e sistemit ftohës – ujit dhe mënyra e manovrimit me to.

- Sinjalizuesit e sistemit të vajit dhe mënyra e manovrimit me to.
- Sinjalizuesit e ajrim-ventilimit dhe mënyra e monoverimit me to.
- Sinjalizuesit e sistemit të komandimit të dozimit dhe mënyra e manovrimit me to.
- Mënyrat e kujdesjes për mjedisin, mjetet dhe materialet e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Pyetje – përgjigje me gojë.

Kriteret e vlerësimit:

Kursanti duhet të jetë i aftë :

- të përshkruajë mjedisin dhe kushtet e punës në panel;
- të listojë pajisjet mbrojtëse individuale dhe të përshkruajë rëndësinë e përdorimit të tyre gjatë punës;
- të theksojë dëmet që shkaktohen nga mospërdorimi i pajisjeve mbrojtëse individuale;
- të përshkruajë funksionimin e aparaturave në panelin qendror si: pultin e komandimit, aparatet treguese të fuqisë, rrymës, tensionit energjisë etj;
- të tregojë sinjalizuesit e sistemit ftohës – ujit dhe mënyrën e manovrimit me to;
- të tregojë sinjalizuesit e sistemit të vajit dhe mënyrën e manovrimit me to;
- të tregojë sinjalizuesit e ajrim-ventilimit dhe mënyrën e manovrimit me to;
- të tregojë sinjalizuesit e sistemit të komandimit të dozimit dhe mënyrën e manovrimit me to.
- Të përshkruajë mënyrat e kujdesjes për mjedisin, mjetet dhe materialet e punës të panelit qendror;

RM 5 Kursanti përshkruan rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit në sektorin përkatës.

Përmbajtja:

- Rëndësia e sigurimit teknik në sektorin përkatës.
- Rreziqet kryesore, shkaqet e tyre dhe mënyrat e mënjanimit në sektorin përkatës.
- Rregullorja e sigurimit teknik në lidhje me repartin.
- Dëmet nga moszbatimi i rregullores së sigurimit teknik.
- Rreziqet nga gazet shpërthyes dhe helmuese, masat për mënjanimin e tyre.
- Rreziqet nga rryma elektrike dhe masat për mënjanimin e tyre.
- Rreziqet nga zjarri dhe masat për mënjanimin e tyre.
- Rreziqet nga mbilodhja në punë, masat për mënjanimin e tyre.
- Rreziqet nga keqpërdorimi i mjeteve të punës, masat për mënjanimin e tyre.
- Rregullorja e mbrojtjes së mjedisit në uzinë apo fabrikë.

- Masat për mbrojtjen e mjedisit nga punimet në uzinë apo fabrikë.
- Dëmet në mjedis nga moszbatimi i rregullores së mbrojtjes së mjedisit në usina apo fabrika.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Pyetje – përgjigje me gojë.

Kriteret e vlerësimit:

Kursanti duhet të jetë i aftë:

- të theksojë rëndësinë e sigurimit teknik në sektorin përkatës;
- të përshkruajë rreziqet kryesore në sektorin përkatës, shkaqet dhe mënyrat e menjanimit të tyre.
- të përshkruajë rregulloren e sigurimit teknik që duhet të zbatohet në sektorin përkatës;
- të përshkruajë dëmet që shkaktohen nga moszbatimi i rregullores së sigurimit teknik në sektorin përkatës;
- të theksojë rreziqet që shkaktohen nga gazet shpërthyesë e helmuese, si dhe masat për menjanimin e tyre;
- të përshkruajë rreziqet shkaktohen nga rryma elektrike dhe masat për menjanimin e tyre;
- të përshkruajë rreziqet që shkaktohen nga zjarri dhe masat për menjanimin e tyre;
- të përshkruajë rreziqet nga mbilodhja në punë dhe masat për menjanimin e tyre.
- të përshkruajë rreziqet nga keqpërdorimi i mjeteve të punës dhe masat për menjanimin e tyre.
- të demonstrojë masat dhe veprimet për zbatimin e rregullores së sigurimit teknik në sektorin përkatës;
- të argumentojë rëndësinë e mbrojtjes së mjedisit në sektorin përkatës;
- të përshkruajë dëmet që i shkaktohen mjedisit nga punimet në sektorin përkatës, si dhe masat për mbrojtjen e tij;
- të përshkruajë rregulloren e mbrojtjes së mjedisit në uzinë apo fabrikë;
- të përshkruajë masat për mbrojtjen e mjedisit nga punimet në uzinë apo fabrikë;
- të përshkruajë dëmet që shkaktohen në mjedis nga moszbatimi i rregullores së mbrojtjes së mjedisit në uzinë apo fabrikë;
- të theksojë masat dhe veprimet për zbatimin e rregullores së mbrojtjes së mjedisit në uzinë apo fabrikë;

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në klasë mësimore dhe në mjediset e punës në uzina apo fabrika të përpunimit të materialeve (vizita mësimore).
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur shpjegimet të ilustruara me materiale pamore dhe me objekte konkrete.
- Kursantëve duhet t'u jepen detyra për mbledhje të

	informacioneve në lidhje me proceset e punës në uzinat e përpunimit të materialeve. - Ata duhet të nxiten që të diskutojnë në lidhje me detyrat që kryejnë dhe proceset e punës që vëzhgojnë. - Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur shpjegimet të ilustruara me materiale pamore në lidhje me sigurimin teknik në uzinë/fabrikë dhe gjatë punës në sektorin përkatës. - Gjatë vlerësimit të kursantëve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së njohurive që parashikohen në këtë modul. - Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.
Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit	Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme: - Klasë mësimore e pajisur me mjete dhe materiale pamore. - Mjedise reale të punës në repart. - Komploti i materialeve, veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të punës në repart. - Makete të pajisjeve të punës në repart. - Komploti i materialeve dhe mjeteve për të garantuar masat e sigurisë në punë në uzina të përpunimit të materialeve. - Komplete të pajisjeve mbrojtëse individuale. - Rregullore të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit në uzinat e përpunimit të materialeve. - Katalloge, rregullore, manuale, udhëzuesat, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.

2. Moduli “Kontrolli i përgjithshëm i punës”

PËRSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe kodi	KONTROLLI I PËRGJITHSHËM I PUNËS	MK-29-022-15
Qëllimi i modulit	Një modul që i njeh kursantët me realizimin e kontrollit vizual të furrës dhe kontrollin e mjeteve dhe pajisjeve të furrës.	
Kohëzgjatja e modulit	70 orë mësimore Rekomandohet: 80% Teori; 10% Praktikë; 10% Vlerësime	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Kursantët duhet të kenë përfunduar arsimin e mesëm dhe të kenë punuar si punëtorë të përpunimit të materialeve.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Kursanti realizon kontrollin vizual të furrës Përmbajtja: - Veshja e uniformës dhe e pajisjeve mbrojtëse individuale - Rëndësia e kontrollit vizual të furrës. - Kontrolli i elektrodave. - Komunikimi tek eprori. - Kontrolli i sistemit të ftohjes së ujit. - Kontrolli i sistemit të vajit. - Kontrolli i frenuesve. - Kontrolli i motorit elektrik të ftohjes së elektrodave - Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit. Instrumentet e vlerësimit: - Pyetje përgjigje me gojë. Kriteret e vlerësimit: Kursanti duhet të jetë i aftë: - të veshë uniformën dhe pajisjet mbrojtëse individuale; - të përshkruajë rëndësinë e kontrollit vizual të furrës; - të kontrollojë elektrodën, sipas parametrave të kërkuar; - të komunikojë tek eprori, mbi gjendjen teknike të elektrodave - të kontrollojë funksionimin korrekt të sistemit të ftohjes së ujit; - të kontrollojë funksionimin korrekt të sistemit të vajit; - të kontrollojë funksionimin e frenuesve; - të kontrollojë funksionimin e motorit elektrik të ftohjes së elektrodave; - të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit. RM 2 Kursanti kontrollon mjetet dhe pajisjet e furrës. Përmbajtja: - Rëndësia e kontrollit të mjeteve dhe pajisjeve të punës. - Kontrolli fizik i ngarkuesit të furrës.	

- Kontrolli i funksionimit të ndezjes së ngarkuesit të furrës.
- Kontrolli i shtytësit të mineralit.
- Kontrolli i farfallës së bunkerit.
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Pyetje - përgjigje me gojë.
- Pyetje - përgjigje me shkrim.

Kriteret e vlerësimit:

Kursanti duhet të jetë i aftë :

- Të përshkruajë rëndësinë e kontrollit të mjeteve dhe pajisjeve të furrës.
- të realizojë kontrollin fizik të ngarkuesit të furrës për naftë/gaz dhe ujë;
- të kontrollojë funksionimin e ndezjes së ngarkuesit të furrës;
- të kontrollojë funksionimin normal të shtytësit të mineralit brenda në furrë;
- të kontrollojë funksionimin e farfallës së bunkerit.
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në klasë mësimore dhe në mjediset e punës në uzina apo fabrika të përpunimit të materialeve (vizita mësimore).
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur shpjegimet të ilustruara me materiale pamore dhe me objekte konkrete.
- Kursantëve duhet t'u jepen detyra për mbledhje të informacioneve në lidhje me proceset e punës në uzinat e përpunimit të materialeve.
- Ata duhet të nxiten që të diskutojnë në lidhje me detyrat që kryejnë dhe proceset e punës që vëzhgojnë.
- Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur shpjegimet të ilustruara me materiale pamore në lidhje me sigurimin teknik në uzinë/fabrikë dhe gjatë punës në sektorin përkatës.
- Gjatë vlerësimit të kursantëve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së njohurive që parashikohen në këtë modul.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Klasë mësimore e pajisur me mjete dhe materiale pamore.
 - Mjedise reale të punës në repart.
 - Komploti i materialeve, veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të punës në repart.
-

-
- Makete të pajisjeve të punës në repart.
 - Komplete të pajisjeve mbrojtëse individuale.
 - Rregullore të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit në uzinat e përpunimit të materialeve.
 - Katalloge, rregullore, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-

3. Moduli “**Ndjekja** e mbarëvajtjes së proceseve teknologjike”

PERSHKRUESI I MODULIT		
Titulli dhe kodi	NDJEKJA E MBARËVAJTJES SË PROCESVEVE TEKNOLOGJIKE	MK-29-023-15
Qëllimi i modulit	Një modul që i afëson kursantët për: (a) ngarkimin e furrës me lëndë të para, (b) ndjekjen e procesit të shkrirjes së mineralit si dhe (d) ndjekjen e procesit të derdhjes së metalit.	
Kohëzgjatja e modulit	160 orë mësimore Rekomandohet: 5% Teori; 85% Praktikë; 10% Vlerësime	
Niveli i parapëlqyer për pranim	Kursantët duhet të kenë përfunduar arsimin e mesëm dhe të kenë punuar si punëtor të përpunimit të materialeve. Gjithashtu kursantët duhet të kenë përmbyllur modulin 1 dhe 2.	
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Kursanti ngarkon furrën me lëndët e para. Përmbajtja: - Tërheqja e lëndës së parë. - Kontrolli i përmasave të mineralit. - Hedhja e lëndës së parë në furrë. - Shtyrja e lëndës së parë në furrë. - Monitorimi i ngarkesës së furrës. - Komunikimi me eprorët dhe panelistin. - Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit. Instrumentet e vlerësimit: - Pyetje – përgjigje me gojë. - Vëzhgim me listë kontrolli. Kriteret e vlerësimit: Kursanti duhet të jetë i aftë: - të tërheqë lëndën e parë nga bunkeri; - të kontrollojë përmasat e mineralit, sipas standardit; - të hedhë me ujdes lëndën e parë në furrë, sipas kushteve teknologjike të përcaktuara; - të shtyjë lëndën e parë në brendësi të furrës; - të monitorojë ngarkesën e furrës, sipas parametrave të kërkuar; - të komunikojë me eprorët dhe panelistin mbi mbarëvajtjen e e veprimeve të mësipërme ; - të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit. RM 2 Kursanti ndjek procesin e shkrirjes së mineralit. Përmbajtja: - Monitorimi i procesit të shkrirjes së mineralit. - Komunikimi me eprorët. - Kontrolli i gjendjes së elektrodave. - Ndjekja e zgjatjes së elektrodave.	

- Kryerja e pastrimit të elektrodave.
- Kontrolli i sistemit të ftohjes.
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Pyetje – përgjigje me gojë.
- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Kursanti duhet të jetë i aftë :

- të monitorojë procesin e shkrirjes së mineralit, sipas parametrave teknik të kërkuar;
- të komunikojë me eprorët, sipas një shkalle hirearkike;
- të realizojë kontrollin e vazhdueshëm të gjendjes së elektrodave;
- të ndjekë zgjatjen e elektrodave, në bashkëpunim me eprorët;
- të kryejë pastrimin me ajër të elektrodave;
- të kontrollojë funksionimin e sistemit të ftohjes, gjatë procesit të shkrirjes së mineralit;
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit.

RM 3 Kursanti ndjek procesin e derdhjes së metalit.

Përmbajtja:

- Njoftimi për fillimin e hapjes së furrës.
- Ndjekja e procesit të zbrazjes së furrës.
- Vëzhgimi i rrjedhshmërisë së mineralit të shkrirë.
- Komunikimet me operatorin.
- Plotësimi i proces-verbalit.
- Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit.

Instrumentet e vlerësimit:

- Pyetje – përgjigje me gojë.
- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Kursanti duhet të jetë i aftë :

- të njoftojë operatorin për fillimin e hapjes së furrës;
- të ndjekë procesin e zbrazjes së furrës;
- të vëzhgojë rrjedhshmërinë e mineralit të shkrirë gjatë derdhjes;
- të komunikojë me operatorin mbi mbylljen e furrës;
- të komunikojë me operatorin në raste avarish;
- të komunikojë me operatorin për rivënien e furrës në punë, pas avarisë;
- të plotësojë proces-verbalin për mbarëvajtjen e mjeteve të punës, gjatë turnit;
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik dhe të mbrojtjes së mjedisit.

Udhëzime për

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset reale të punës në

zbatimin e modulit	repartin e përpunimit të materialeve. - Instruktori i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur shpjegime të ilustruara me materiale pamore, si dhe demonstrimet e veprimeve për organizimin e punës, ngarkimin e furrës me lëndët e para, ndjekjen e procesit të shkrirjes së mineralit dhe të derdhjes së mineralit të lëngshëm. - Kursantët duhet të angazhohen në veprimtari konkrete për organizimin e punës, ngarkimin e furrës me lëndët e para, ndjekjen e procesit të shkrirjes së mineralit dhe të derdhjes së mineralit të lëngshëm, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur nga instruktori, dhe më pas në mënyrë të pavarur. - Kursantët duhet të angazhohen në veprimtari konkrete për zbatimin e masave të sigurisë gjatë kryerjes së veprimtarive, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. - Gjatë vlerësimit të kursantëve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike që parashikohen në këtë modul. - Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.
Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit	Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme: - Mjedise reale të punës në repart. - Komplet i materialeve dhe mjeteve për të kryer kontrollin e parametrave të furrës, të elektrodave, si dhe zgjatjen e tyre. - Komplete të pajisjeve individuale mbrojtëse. - Modele të urdhërave të punës dhe të librave të kontrollit të repartit. - Katalloge, rregullore, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.

